

SŁOWO

„SŁOWO” wstępuje we wszystkie prawa i przejmuję wszelkie obowiązki „Gazety Krajowej”.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Prenumerata miesięcznie z dostarczeniem do domu oraz przesyłką pocztową mk. 1000.

Cena ogłoszeń: Wiersz nonpalek: 200 mk.; wiersz jednospaltowy: przed tekstem 200 mk.; w tekście 800 mk.; za tekstem 100 mk. W numerach świątecznych o 25 procent drożej.

Zarząd Spółki Akcyjnej Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu „Jan Gerżabek i S-ka”

Wilno, ul. Królewska № 5.
(Warszawa, ul. Niecała № 6).

Podaje do wiadomości publicznej:

- 1) że na zasadzie statutu, zatwierdzonego w dn. 26 stycznia 1922 r. Nr 476 przez Tymcz. Komisję Rządzą, L. Śr. (Dzienn. Urz. T. K. R. Litwy Śr. Nr. 5 (55) 1922 r) i stosownie do uchwały pierwszego Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dn. 29 lipca 1922 r. została zorganizowana i rozpoczęła swoją działalność w Wilnie Spółka Akcyjna „Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu Janusz Gerżabek i S-ka” z kapitałem zakładowym **Mk. 20.000.000.**
- 2) że uchwałą tegoż Walnego Zgromadzenia na zasadzie § 8 Statutu upoważniono Zarząd do powiększenia kapitału zakładowego Spółki do sumy **Mk. 120.000.000.** droga emisji 40.000 sztuk akcji, ceny nominalnej mk. 2.500 każda, serjami w cza-

sie i na warunkach według uznania Zarządu z tem, aby pierwsza serja II emisji wynosiła **Mk. 40.000.000** i wydana została na warunkach I jej emisji.
3) że niniejszem Zarząd ogłasza subskrypcję publiczną na pozostałe akcje I jej serii tej emisji, na warunkach następujących: cena emisyjna akcji wynosi mk. 2750 za akcję; z sumy tej mk. 2.500 przeznaczają się na kapitał zakładowy Spółki, reszta zaś, po pokryciu stempli i kosztów emisji, przeznaczają się na kapitał zapasowy. Akcje tej emisji partycypować będą w zyskach na równi z akcjami I jej emisji. Całkowite wpłaty na pozostałe akcje przyjmuje Wileński Bank Rolniczo-Przemysłowy w Wilnie oraz Oddziały tegoż Banku w Warszawie, Grodnie, Głębokiem i Świecianach.

Polska Fabryka Przetworów Chemicznych

„POLICHEMJA” S-ka Akc.

Poleca: Mydła toaletowe

Olej z tłuszczów roślinnych do konserwowania skóry i t. p.
Fabryka: Kijowska 40. Skład główny: Mickiewicza 4, m. 12. Nabywać można: sklep Perkowskiego, ul. Wielka naprz. kośc. św. Jana; sklep Chybińskiego, Mickiewicza 4. Żądacie wszędzie wyrobów „Polichemij”

z najlepszych tłuszczów bez obciążających domieszek.

Atrament

„RENOWATOR”

antracenyowy (prawdziwy galusowy). Atrament Kampesowy. płyn, który odświeża meble, zmywa drzewo i t. d.

Ogród Bernardyński
Dziś 6 sierpnia

KONCERT słynnej artystki Opery Kijowskiej
Wil. Orkiestry Symfon.
R. Rucinsztejna.

Elzy Igdał

Program: Rossini Arja z opery „Sewilski Cyrulik”, Moniuszko—Prząsniczka; Beethoven—Leonora № 3 uwert.; Bizet—fantaz. „Karmen”; Moszkowski—Taniec hiszpański; Wagner—Tannheuser, uwert.
Początek konc. punkt. o 8 g. w. Kasa czynna od 6 g. w.

Teatr „HELIOS”
Wileńska 38
Wtorek 8 sierpnia o g. 8³⁰ w.

OSTATNI POŻEGNALNY WYSTĘP

Mikołaja ORŁOWA

Klavierabend

Bach—Szuman—Liszt—Szopen—Rachmaninow—Modtner—

Szczegóły w afiszach. Bilety sprzedają się w kasie sali „Helios”.

T-wo Akc.
„METZELER i S-ka”
WYRABIA:
opony i dętki samochodowe i rowerowe
gumy pełne samochodowe i powozowe
chirurgiczne wyroby gumowe szpryki, pęcherze do lodu, poduszki do siedzenia, rurki gumowe, gąbki, ceraty, smoczki i t. p.
techniczne wyroby gumowe węże ssące i tłoczące, płyty, rurki izolacyjne, Metzellerit, (Klingeryt), krawki, klapy, powłoczki, walcowe, płyty azbestowe, szczelniwa i t. p.
oraz obcasy gumowe, piłki do gry i gumy do ścierania
SKŁAD FABRYCZNY
N. ZONDOWICZ i S-ka
Tow. dla Handlu i Przemysłu—S-ka z ogr. odp.
Wilno, ul. Gdańska (dawn. Nowa) № 6.
Przyjmuje się zamówienia na dostawy do biur techn., kolei i fabryk.

SUPERFOSFAT
ŻUŻLE THOMASA
SÓL POTASOWA
dostarcza
WILEŃSKI SYNDYKAT ROLNICZY
WILNO, ZAWALNA 9. Adres telegr. „Rolnicze”.
ODDZIAŁY W GŁĘBOKIEM I ŚWIECIANACH.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Omnium”
Sp. Akc.
Zarząd w Warszawie, ul. Warecka № 1
Towarzystwo przyjmuje wszelkiego rodzaju ubezpieczenia od ognia, kradzieży i transportów lądowych, morskich i rzecznych.
Jeneralna Reprezentacja w Wilnie. Bonifraterska № 2
Poszukuje się zdolnych agentów w Wilnie i prowincji.

BANK
Przemysłowy Warszawski
AGENTURA w WILNIE
Ad. Mickiewicza 24, tel. 733.
Złatwia wszelkie operacje bankowe, Przekazy, Inkaso, Rachunki bieżące, wkłady terminowe, kupno pieniędzy zagranicznych.
Czynna
od godz. 8-ej do 2-ej,
od godz. 5-ej do 7-ej.

Skład TOWARÓW włókienniczych
„Wschodniej S-ki Handl.-Przemysł.”
został przeniesiony z hurtowni DOBRÓCZYNNY 2
na ulicę Wileńską 27.
Skład zaopatrzoney we wszelkie materiały włókiennicze, wełniane, bawełniane, bieliźniane, pościelowe, ubraniowe, męskie i damskie.

TEATR POLSKI. Sala „Lutnia”.
Dziś i codziennie
Występ E. Ga-sińskiego. „Maż poluje”.
krot. w 3 akt. J. Foydaun.
Początek o g. 8.

Czyście ofiarowali
1% na zdemobilizowanych!

Szósty Sierpnia.

Dzień szóstego Sierpnia jest rocznicą wyruszenia na bój z Moskalami pierwszego oddziału polskiego, jaki w czasie wojny światowej, pod własnymi wystąpił znakami. Oto jest właściwa formuła, która wypowiedziała nasz stosunek do obchodu tego święta żołnierza polskiego. Szósty Sierpień nie jest datą polityczną, bo przecież austriacka orientacja istniała przed nim i po nim, szósty Sierpień jest świętem żołnierskim. Zaś jedynie słuszny i uczciwy pogląd na pracę żołnierską polską podczas wielkiej wojny, polega na tym, aby pracę tę cenić nie według orientacji politycznej, lecz według jej zasług bojowych. Nie chodzi o to, której z orientacji i któremu z licznych naszych sprzymierzeńców dany

żołnierz służył, a tylko czy dobrze się ze swej roli wywiązał, i czy tytułu żołnierza polskiego był godzien.

Legjony austriackie, czy rosyjskie, czy Wehrmacht, czy rosyjskie oddziały Murmańskie, te które walczyły na polach Francji, te które przyjeżdżały z Ameryki, pułki syberyjskie, I korpus wschodni, czy partyzanckie oddziały ukraińskie równe mają prawa do zasług—dziś już nikt nikomu nie ma prawa powiedzieć: wyście byli szkodnikami sprawy polskiej. Dlatego też metoda przemilczania święta żołnierskiego 6 sierpnia, którą stosuje pewien odłam prasy polskiej nie jest odpowiednią.

Z pierwszą kampanją kadrową poszedł materiał czysty, ideowy,

szlachetny. Armja polska może być dumna ze swego święta, z pierwszej i chotniczej kompanji swej piechoty.

Z tego jednak wyeliminowania momentów politycznych, z oceny zasług żołnierza polskiego podczas wielkiej wojny, można i należy wyciągnąć także wnioski a contrario. Żle czynią ci, którzy chcą poniżyć lub przemilczeć o zasługach legionów powołanych przez Józefa Piłsudskiego. Ujmują w ten sposób chlubę i zasług żołnierzowi naszemu. Natomiast źle jest, gdy ze słusznej apoteozy, którą się po dziś dzień otacza Legjony—wyciąga się bardzo praktyczne i bardzo namacalne konsekwencje, oceniając wartość oficera legionowego wyżej, niż oficera innych formacji.

Faktem jest, że wszystkie ósrodki i węzły naszej machiny wojskowej są obsadzone przez ludzi związanych pomiędzy sobą pewnymi wspomnieniami. Nie chodzi tu

już nawet o bardziej śpieszne awanse, lecz o wagę gatunkową spełnianych funkcji. Wszystko, co z punktu widzenia wojskowego przedstawia większą wagę i budzi większe zainteresowanie jest zarezerwowane niekoniecznie dla uczestników walk legjonowych, lecz naogół dla ludzi związanych ze środowiskiem dawnej I Brygady bądź osobistemi, bądź politycznymi sympatjami.

Stosunki te są największą bolączką naszego wojska. Największe zło polega nawet nie na tem, że zraża to zdolnych i utalentowanych oficerów do pracy. Poza obecnymi oficerami trzeba widzieć oficerów przyszłych. Polska musi sobie zdobyć jakieś naturalne terytory rekrutacji oficerów na przyszłość. Chodzi o wytworzenie pewnego swoistego typu oficera polskiego i to typu, któryby nawiązał do tradycji oficera-bohatera i korpusu oficerskiego jako elity kulturalnego społeczeństwa — tak jak to było za czasów Królestwa Kongresowego.

Dzisiejszy stan rzeczy, gdy wszystko co jest ciekawe i przedstawia większe pole dla talentu i zdolności znajduje się w rękach oficerów pewnego typu, ludzi nie czyniących wcale starań, aby korpus oficerski wzmocnić jakościowo i nowe do niego wprowadzić wartości. Nie chcielibyśmy używać niesłusznym wyrazów, ale przecież jak często słyszą się określenia, którego każdego Polaka zabolnąć musza, a słyszy się je nie od zainteresowanych, lecz od obcych i neutralnych świadków, jakimi są np. oficerowie cudzoziemscy, określenia, które mówią wyraźnie o *kotarzi*, jako o czynniku wchodzącym w grę przy awansach i odznaczeniach.

Zwłaszcza wyraźne i bolesne stosunki panują w dziedzinie odznaczeń. Tutaj spotyka się rzeczy niezbyt zrozumiałe na każdym kroku.

Zarzuty te nie ujmują zresztą wielkiej dziejowej roli jaką w polskiej historii odegrała I brygada i jej żołnierze. Kilka naszych miast wyniosło z wielkiej wojny heroiczne wspomnienia. Lwów, który bohatercko obronił się przed ukraińskimi zamachami i krwią własnych dzieci zapieczętował swój związek z Polską w chwili jej zmartwychwstania. Wilno — bowiem zapalem swych mieszkańców w

pamiętnych dniach styczniowych roku 1919 go i dumnie z heroicznego przebicia się rotmistrza Jerzego Dąbrowskiego z garścią młodzieży aż do granicy swobod-

nej Polski. Kraków — którego święto wojskowe — dzień 6 sierpnia — otwiera karty chwały i siły odzobnionego wojska polskiego.

Cat.

Wiadomości polityczne.

Konferencja Premier Nowak odbył się z posłem Witosem. Konferencja w sprawie reformy rolnej.

Powitanie W piątek o g. 1-szej popoł. urzędnicy Prezydium Rady Ministrów powitali obejmującego urządowanie nowego premiera Nowaka. Imieniem zabranych urzędników przemówił dyrektor departamentu Studziński, przedstawił premierowi urzędników Prezydium Rady Ministrów. (Pat.)

Kandydaci na Warszawską „Gambinistrów. zeta Poranna“ podaje, że w sferach rządowych istnieje zamiar powierzenia teki Poczt i Telegrafów p. Stesłowiczowi oraz teki Przemysłu i Handlu przemysłowcowi p. Klobasie. Wiceministr Spraw Wewnętrznych ma być Krupński. (Pat.)

Z pobytu W piątek rano Litwinowa w Warszawie Ministra Spraw Zagranicznych p. Narutowicza, przyczem poruszono aktualne sprawy dotyczące wzajemnych stosunków obu państw.

Na prośbę Litwinowa Naczelnik Państwa przyjął go w obecności Ministra Narutowicza. Następnie Min. Spraw Zagranicznych wyjechał do Moskwy. (Pat.)

Groch o ścia Rząd Polski uznaje, że niezrealizowanie uchwały Ligi Narodów w sprawie Komisji Delimitacyjnej dla podziału pasa neutralnego sprzyja napadom band litewskich, zamiera w tej sprawie wystosować notę do Ligi Narodów. (A. W.)

Bezczelność Rząd Sowiecki na Sowiecką. desal odpowiedź na notę Rządu Polskiego w sprawie prześladowania kościoła katolickiego w Rosji. Rząd Sowiecki usiłuje udowodnić, że zarządzania, skierowane przeciwko wolności kościoła, oraz wykonywaniu obrządków religijnych przez katolików narodowości polskiej należą do spraw wewnętrznych Rosji, nie znoszących ingerencji obcej. Jednocześnie Rząd Sowiecki przekraczając

znane fakty, i podając całkiem zmyślone, występuje w obronie prawosławia rzekomo gnębiętego w Polsce. Rząd Polski przygotowuje odpowiedź na notę sowiecką. (A. W.)

Cześć nie Czeskie biuro prasowe donosi z Żyliny co następuje: Wczoraj na kongresie słowackiej partii ludowej poruszono sprawę Jaworzyny i uchwalono wystosować do ministra spraw zagranicznych telegram, protestujący przeciwko oddaniu Polsce chociażby piędzi ziemi Jaworzynskiej. (Pat.)

Umiejętność Pisma kowieńskie z wielkim niepokojem omawiają ewentualność umiędzynarodowienia Niemna. „Echo Litwy“ dowodzą, że dla uregulowania kwestji żeglugi na Niemnie projektowane jest ewentualne wyznaczenie Komisji Międzynarodowej, złożonej z 3 członków, mianowanych przez Ligę Narodów, oraz z przedstawicieli państw, których własność stanowią brzozy rzeki. „Echo Litwy“ sądzi, że takimi państwami są Niemcy i Litwa, Polska bowiem uznając na konferencji Barcelońskiej umiędzynarodowienie Niemna za rzecz dla niej nieaktualną, tem samem zgłosiła swoje desinteressement. We wszystkich artykułach i wzmiankach przebiega niepokój, że umiędzynarodowienie Niemna wprowadza wpływ polski na sprawę żeglugi na Niemnie i wogóle na sprawę litewską. (A. W.)

Kompromitacja. Kowieńska „Elta“ podaje wiadomość, że streszczenie mowy posła litewskiego w Moskwie p. Bałtruszajtis, wypowiedzianej w czasie wyczerpania listów wierzytelnych przedstawicieli rządu sowieckiego, zamieszczone przez „Izwiestia“ nie jest ściśle. Jak wiadomo Bałtruszajtis oświadczył, że gwarancją niepodległości Litwy jest młot rosyjski. Jednocześnie „Elta“ donosi, że Bałtruszajtis otrzymał ulrop i wyjechał do Londynu. (A. W.)

Głos o Konstytucji Litewskiej. Nowe pismo „Postęp“ donosi, że gwarantem niepodległości Litwy jest młot rosyjski, omawiając przyjęte niedawno przez Sejm poprawki do Konstytucji Litewskiej, dające wyjąt-

kowe prerogatywy Prezydentowi Republiki, sądzi, że zasady demokratyczne zostały na Litwie poważnie zachwiane. Dziennik wskazuje, że przysługujące prezydentowi prawo rozwiązania Sejmu oraz prawo do działalności ustawodawczej w okresie gdy Sejm jest rozwiązany, jest równoznaczne ze słynnym 87 artykułem Rostyjskich Praw Zasadniczych oraz

z paragrafem 14 Konstytucji Austrowęgelskiej. Dziennik sądzi, że mimo odrzucenia całego szeregu poprawek, wprowadzone ostatnio zmiany podrywają zasady ludowładztwa na Litwie. „Demokratyzm“ Republiki Litewskiej wyraża się w tej chwili w znacznej części tylko formalnie przez przepisy powszechnego prawa wyborczego. (A. W.)

Z Sejmu.

(Posiedzenie 33).

Uchwalenie ustawy inwalidzkiej. — Przyjęcie ustawy ratyfikacyjnej układu polsko-niemieckiego. — Walka z lichwą. — Sprawa zebrań przedwyborczych. — Sprawa pomocy dla uchodźców górnośląskich. — Wniosek nagły Z. L. N. w sprawie zajść Krakowskich.

WARSZAWA. (Pat.) Na porządku dziennym dalsze obrady nad sprawą inwalidzka.

Posel Rager (P.P.S.) podkreśla trudności napotymane przez inwalidów przy pobieraniu zasiłków i zaliczek, mówca stwierdza, że zaopatrzenie należy się także inwalidom, oraz wdowom i sierotom po żołnierzach armii obcych, obywatelach polskich. Brak troskliwości o tych ostatnich wyzyskują obcy, naprzykład władze czeskie, które obiecują zamieszkującym na ich terytorium osobom uprawnionym do pobierania rent inwalidzkiej, że otrzymają taką rentę o ile przyjmą opcję czeską. Dalej mówca wskazuje szereg środków mogących polepszyć położenie inwalidów, zawartych w zgłoszonym wniosku mniejszości komisji.

P. Bigoński dowodzi, że omawiana nowela do ustawy inwalidzkiej obciąża skarb Państwa, żądając udzielenia inwalidom koncesji gospodarczych tytułem zaopatrzenia. W zakończeniu przemówienia mówca wnosi rezolucję, w których jedna wzywa Rząd do przedłożenia projektu opadatkowania obywateli którzy nie służyli w wojsku.

P. Michalak wytyka błąd organizacji opieki nad inwalidami, wpływający z konieczności współdziałania 4 ministerstw, które nie mogą dojść do porozumienia w sprawie inwalidzkiej, oraz zarzuca Rządowi, że nie postarał się znaleźć źródeł pokrycia dla powyższej ustawy. Mówca wnosi żądanie zbadania wszystkich koncesji wydanych przez państwa zaborcze przez specjalną komisję międzyministerjalną, oraz ewentualne odebranie dotychczasowym koncesjonarzom i oddanie takowych inwalidom polskim.

Ustawę przyjęto w trzecim czytaniu, poatem uchwalono szereg rezolucji w sprawie nadawania inwalidom równych koncesji, oraz

zaopatrzenia wdów i sierot po zaginionych na wojnie.

Przyjęto także rezolucję p. Michałaka w sprawie wyłonienia komisji międzyministerjalnej do zbadania, względnie odebrania koncesji, wydanych przez rządy zaborcze.

P. Rossel zdał sprawę z ustawy ratyfikacji układu polsko-niemieckiego w sprawie kopalni górnośląskich, oraz układu o państwowym własności górniczej i hutniczej polskiej na G. Śląsku.

Obie ustawy uchwalono w drugim i trzecim czytaniu wraz z rezolucją, wzywającą Rząd do przedłożenia Sejmowi umowy, zawartej z polsko francuską spółką w sprawie wydzierżawienia państwowych kopalni górnośląskich.

Przystąpiono następnie do sprawozdania komisijnego w zmianie ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej, oraz wniosku o zniesieniu tej ustawy.

Komisja proponuje zniesienie komisji do badania cen, oraz proponuje aby w miejsce urzędów walki z lichwą zajęły się tą sprawą władze administracyjne, jak również odpowiednie władze sądowe, skarbowe i policja państwowa.

Sejm odrzucił wniosek p. Bigońskiego, żądający odesłania przedłożonej noweli do komisji, jako niedostatecznie opracowanej, poczem przyjęto ustawę w drugim czytaniu, poczem Izba przyjęła w drugim i trzecim czytaniu ustawy ratyfikujące konwencje barcelońskie w sprawie dróg żeglugowych i wolności tranzytu.

Przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o uregulowaniu podatku od artykułów spożywczych. Izba przeszła do dyskusji nad projektem ustawy w sprawie zgromadzeń przedwyborczych.

Mniejszość komisji żądała usunięcia przepisu żądającego zgła-

Legjonowa piosenka.

Powstała ona nie w wszystkich koszarach regularnego wojska, nie pośród normalnych ćwiczeń i spokojnego trybu istnienia, pewnej swej przyszłości i dalszego bytowania armji. Nie...

Wykolywały ją strzeleckie serca w swych głębiach, ciemnymi nocami o przyszłych czynach a zwycięstwach marząc, o jasnej, złotej przyszłości śniąc.

Stworzyły ją głosy młodych żołnierzy, gdy po rozległych Błoniach Krakowskich w zwartym szuku maszerowali, posłuszni ich własnej, strzeleckiej, polskiej komendzie.

Wyleciała samorzutnie z młodego istnienia zapalnych duchów, które wolność, niepodległość i walkę o nią ukochały, podczas znojących ćwiczeń do przyszłych mocarnych czynów się gotując.

I zahybotała się w posadach swych ziemia Krakowska, zdeptała austriackim butem, gdy któregoś dnia buchnęła pod niebiosą smętna, a piorunem wiary strzelająca piosenka:

„Naprzód, drużyno, strzelecko, szłandar do góry swój wzniesł,

żadna nas siła zdradziecka nie zdoła ni zgnieść, ni zgnieść. Czumrzeć nam przyjdzie wśród boju, czy w tajgach Sybiru nam zgnieć... Z trudu naszego i znoju Polska powstanie, by żyć.

rozlegająca się echem po całej ziemicy krakowskiej, radująca myśl otuchą i nadzieją, biegnąca hen po zaboru rosyjskiego granicę i pragnąca wzbudzić w uspijonych przewrotną mową carskiego sługi sercach chęć czynu i walki.

Po tej pieśni, program działalności strzeleckiej zawierającej, rozśmiała się młodzieńcza wesolość piosenka, również o pracy strzeleckiej mówiąca, lecz traktująca ją z innością punktu widzenia.

Wstąp bracie, między strzelce, gdy chcesz się sławą skryć, gdy wyfrunęła w świat tonem pogodnym, zlekka ironicznym, skłonным raczej do szczerego młodzieńczego śmiechu niż sarkazmu, do wesolego żartu niż narzekania.

Rozweseliło się strzeleckie szczerze serce, że swoje własną piosenkę posiada, zapłonęło radością z racji tego samorzutnego, niczem niewymuszzonego tworu i więcej takich piosenek stworzyć zapragnęło, ku rozweseleniu, a często i pokrzepieniu własnego ducha, a także w uciesze i rado-

ści, czasem zaś dla dania upustu czarnym myślom i zniechęceni, które, zwykle jasne dusze obejmowało pajęczemi mackami i ssało, ssało na jakieś niepewności wskazując, do wahań, nieprzystojnych żołnierskiemu sercu, zmuszając.

A więc...

Postępujcież wy, cywile, jak to w wojsku służyć miła, nie masz chwili wolnej, niedzielę spokojnej,

bo, psiakrzew, ganiają i ganiają, nie dając wychnienia, jakby coś już nad głową wisiało, a lada chwila oberwać się i runąć miało. W piosence można wypowiedzieć wszystko, lecz gdy jakiś głos wyrwał się z tem przy kolegach, gdy ośmielił się narzekać głośno, wnet wiadomości skąd i jak wyrwała się z piosenką jakaś zjadliwa dusza, która zaśpiewała sobie —

„oj, ciężkie czasy w legjonach rekruta, gdy człek wygląda jak zmoczony kot, czasem oberwie on coś szpicem buta, gdy zamiast w prawo zrobić w lewo zwrot,

lecz jakkolwiek dowcipniś przygadał szpetnie narzekającemu rekrutowi, nie omieszkał jednak wylać z siebie trochę własnej żółci, nurtującej go tajemnie i powiedział coś „lapiduchom“ o aspirynie, nie mógł bowiem inaczej.

I tak powstawały jedna po drugiej, jedna po drugiej piosenki, noszące na sobie jednak jeszcze piętno austriackiej C. K. armji.

Miały bowiem zawsze bądź to jakieś niemieckie wyrażenie techniczne, bądź sam nastrój przypominający Niemców.

Nadeszła jednak chwila, gdy powstała pierwsza prawdziwie polska legjonowa piosenka o szczerem polskim zacięciu, która stała się bazą, kamieniem węgielnym przyszłych innych utworów. Narodziła się w cudowny złoty dzień 6 go sierpnia, gdy to:

Raduje się serce, raduje się dusza, bo pierwsza kadrowka na Moskale rusza.

Wielki to był dzień, więc czyż mógł pozostać bez piosenki? Na miły Bóg — nie. I nie pozostał! Stał się epoką w dziejach historii polskiej, stał się też punktem zwrotnym w dziejach piosenki szarej legjonowej drużyny, przed którą ktoś

„Jedzie, jedzie, na kaszance, sowy strzelca strój... Hej, hej, hej Komendancie, Miły Wodzu mój!

I rozczuliło się strzeleckie uczucie na widok tego, za czym rozkazem słowo stało się ciałem,

który potrafił zdecydować jednym mocnym słowem bohatera przyszłość Kraju i Narodu...

„Hej, hej, hej Komendancie, Miły Wodzu mój...“

Pośród rozgwaru życia obozowego, gdzie nie raz „choć chłodno i głodno życie płynie swobodno“, pośród twardej, przechodzącej nierzaz sily, pracy, nie traci legjon humoru, ze wszystkim się drażni i naprzekór życiu podłemu nierzaz postępowiał. Na tle takiego nastroju pojawił się nowy twór fantazji żołnierskiej, drwiący i sprzeciwiający się, ze śmiechem.

Ksiądz mi zakazował, żebym nie całował za wiele, a ja sobie muszę rozradawać duszę w niedzielę.

Z biegiem dni, potem miesięcy i lat istnienia Legjonów, piosenka legjonowa stawała się coraz szersze kręgi zataczającą. Wysunęła się z ram życia wojskowego, przestała mówić o doli i niedoli żołnierza jedynie wojskowej, zaczęła mu w głąb duszy zaglądać i prócz wesolych nut inne — smutne a melancholijne potracić. Smutniejszą się stała legjonowa piosenka,

szania zebrań pod gołem niebem na 24 godziny wcześniej u odnośnych władz. Stanowisko mniejszości popiera na plenum p. *Bagiński*. Iżba poprawkę mniejszości odrzuciła. Natomiast przyjęła poprawkę, że zgromadzenia przedwyborcze urządzone pod gołem niebem muszą być zgłaszane nie tylko przez władze administracyjne pierwszej instancji, lecz także przed najbliższym posterunkiem policyjnym.

Przyjąwszy zmianę słów: „pod gołem niebem” na określenie: „na drogach i placach publicznych”, Iżba przyjęła ustawę w drugim i trzecim czytaniu.

Dalej przyjęto nagłość wniosku N.P.R. w sprawie natychmiastowej pomocy dla uchodźców górnośląskich. Wniosek odesłano do komisji. W sprawie wniosku nagłego Z.L.N. dotyczącego napadu bojówki P.P.S. na pufne zebranie koła Z.L.N. w Krakowie 31 lipca, który żąda natychmiastowego przeprowadzenia śledztwa i pociągnięcia do odpowiedzialności, oraz ukarania winnych wspomnianego zajścia Minister Sprawiedliwości *Makowski* udzielił wyjaśnień, przyczem zaznaczył, że wypadek wspomniany jest objawem namietności wyborczej, która w czasie wyborów prowadzi do ekscesów.

Minister, oraz aparat sprawiedliwości muszą zachować całkowity spokój i możliwość obiektywnej decyzji.

Minister dążyć będzie do jak najściślejszego kontaktu z urzędnymi prokuratorami Państwa, ponadto powoła prokuratorów, którzy

Protest p. Fedorowicza przeciw nieściśłości protokołu.

WARSZAWA, 5-VIII. (Tel. wł.). W protokole z czwartkowego posiedzenia opuszczono motywację K. P., K. gdy wnioskodawca, poseł Fedorowicz, podał pod głosowanie wniosek wraz z motywacją.

Przeciw nieściśłości protokołu poseł Fedorowicz protestuje.

Uchwalona motywacja brzmi, jak następuje:

Interpelacja w sprawie nadużyć podpułkownika Jasińskiego.

WARSZAWA, 5-VIII. (Tel. wł.). Do Sejmu wpłynęła interpelacja socjalistów i ludowców w sprawie nadużyć w wysokości dziewięćdziesiąt milionów w Wileńskim zakładzie gospodarczym podpuł-

będą delegowani specjalnie do podobnych wypadków i będą wydawali na miejscu odpowiednie decyzje. Minister silnie stanie na straży prawa. Nagłość przyjęto i wniosek odesłano do komisji. Następane posiedzenie odbędzie się w sobotę.

Z Komisji Sejmowych.

WARSZAWA. (Pat.) Sejmowa Komisja międzyparlamentarna postanowiła, iż na konferencję międzyparlamentarną w Wiedniu Sejm nasz oficjalnych przedstawicieli nie wysła, solidaryzując się z parlamentami francuskim i belgijskim.

Pożądanym jest jednak udział w konferencji naszych posłów nieoficjalnie.

Sejmowa komisja dla odbudowy kraju przyjęła wniosek p. *Świechowskiego*, wzywający Rząd do rozciągnięcia na Ziemię Wileńską ustawy i rozporządzeń o odbudowie kraju.

Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu oświadczył, że na cele odbudowy Wileńszczyzny przypadnie 300 milionów marek.

Komisja do spraw zagranicznych przyjęła ratyfikację umów polsko niemieckich w sprawie rządowych kopalń górnośląskich.

Komisja skarbowo-budżetowa przyjęła projekt ustawy o przyznaniu dodatku drożyznianego i za wysługę lat, oraz projekt w sprawie przywrócenia mocy obowiązującej ustawy upoważniającej Rząd do podnoszenia podatków pośrednich i opłat konstytucyjnych do końca 1922 r.

Mając do osoby Prezydenta Ministrów zupełne zaufanie i przekonanie, że zgodnie z wyłuszczonego programem odpowie w pełni swemu zadaniu, sprawując rządy bezstronnie, jedynie i wyłącznie dla dobra Państwa—wnosimy l. t. d.

Opozycja antyrządowa prawicy.

WARSZAWA, 5 VIII. (Tel. własny). W piątek prawica rozpoczęła antyrządową opozycję. W Komisji Skarbowej endecja oświadczyła, iż nie mając do Rządu zaufania będzie głosować przeciw projektowi udzielenia Rządowi prawa podnoszenia podatków konsumpcyjnych.

Endecja występuje nawet przeciwko koniecznościom państwowym.

nacechowana czemś głębszym — zaczęła bowiem wtrącać w ton żywy a wesoly coś, co przejmuję lodem i rozpaczą... Zaczęła wspominać o wszechwładnej Pani Życia — zaczęła mówić o śmierci... Nieraz widział ją Legionista, oswoił się z nią, przyzwyczaił jak do swego kabinu lub plecaka, a jednak nie mógł oprzeć się wrażeniu, jakie ta szarooka Pani, we wraży mundur odziana wywierała. I nieraz, gdy wspominał rodzinny swój dom i jeszcze kogoś, kogoś z dala, bardzo daleko pozostawił, kogoś, o jasnych lub ciemnych warkoczach i cichym kochającym spojrzeniu, zaczęła łączyć wyrok przeznaczenia — śmierć z faktem, że może już nigdy do domu nie powróci, że może już nigdy nie spojrzeć z bliska w te kochane oczęta, nie otuli się gestwą warkoczy i nie przyłgnie do krasnych warg swemi stęsknionymi ustami. Popłynęła, więc z duszy piosenka ukochana przez wszystkich, śpiewana zawsze i wszędzie, na postoju czy w szeregu, na urlopie czy w okopie:

*Pójdziemy z okopów na bagnety...
Śmierć mnie ucałuje, śmierć mnie ucałuje,
ale nie ty...
Kochana smutna piosenka.*

Aż nastąpi chwile ponure i ciemne, chwile, w których bohaterki legionista zmuszony był powiedzieć światu o swych czynach, gdyż społeczeństwo otumamlone nie potrafiło zrozumieć znaczenia i rezultatów owej pracy. Nie mógł jednak powiedzieć tego ze śmiechem na ustach; Musiał wylać swój żal i boleść, swą troskę.

*Legjony — to żalona nuta,
Legjony — to skazańców los...
Legjony — to żołnierska buta,
Legjony — to ofiarny stos.
My, Pierwsza Brygada,
Strzelecka gromada,
Na stos, rzuciliśmy swój życia los.*

Rozełkało się serce wspomnieniem dawnej chwili — nie mogło wytrzymać naporu uczuć i bluznęło wyrzutem, żalem, łzami:

*Nie trzeba nam od was uznania,
Ni waszych serc, ni waszych łez...*

I wspomniła krwawy koniec żołnierskiej doli — jej kres:

Kłopoty Niemiec.

Pierwsze kroki.

BERLIN. (A. W.). Z Kolonii donoszą, że wojska francuskie, mające wymarszerować z obszaru okupacyjnego na manewry do Francji, otrzymały rozkaz pozostania.

Anglja—ostatnią deską ratunku

LONDYN. (A. W.). Kanclerz Wirth zwrócił się do posła angielskiego w Berlinie z prośbą o pośrednictwo między Niemcami a Francją, tłumacząc smutne następstwa, jakie mogą wynikać z zarządzeń francuskich dla całego narodu niemieckiego. Poseł angielski zakomunikował prośbę tę swemu rządowi.

Lloyd George za wspólnym wystąpieniem.

LONDYN. (Pat.). Przemawiając w Izbie gmin w sprawie odszkodowań Lloyd George oświadczył, że byłoby błędem rzekać się słusznych odszkodowań. Popychając Niemcy zbyt daleko, mamy

wszystko do stracenia lecz, ponieważ Niemcy właśnie wybrały armaty i szable jako środki rozstrzygnięcia nieporozumień i zdecydowania o swoim losie i losie Europy, tem samem nie mają prawa dzisiaj uchylać się od orzeczenia trybunału sprzymierzonych. Jeżeli proponujemy moratorium oraz, aby chwilowo ograniczono wpłaty, to jednak powyższe koncesje muszą pochodzić od wszystkich zainteresowanych.

Niemcy proszą o przedłużenie moratorium.

BERLIN. (A. W.). Gabinet Rzeszy obradował nad odpowiedzią w sprawie spłat reparacyjnych. Wobec tego, że termin odpowiedzi upływa 5 go w południe Rząd Rzeszy postanowił ponowić prośbę o moratorium. Rząd uważa, że zastosowanie sankcji przed 15 b. m. byłoby bezprawiem. Sprawa winna być załatwiona przez Francję łącznie z innymi aliantami, którzy chętnie chcą oprzeć spłaty reparacyjne na innych podstawach.

W ojczyźnie D'Annunzia.

Przeciw komunistom.

RZYM (Pat.) Po zajęciu ratusza przez faszystów D'Annunzio wygłosił z balkonu mowę przeciwko komunistom.

Lepiej późno, niż nigdy...

RZYM (Pat.) Tajny komitet strajkowy wydał wczoraj popołudniu nakaz powrotu do pracy, wyrażając w swej odezwie zadowolenie z wyniku akcji strajkowej.

Walki faszystów z komunistami.

RZYM (Pat.) W Ankonie faszyci obsadzili miasto, przyczem doszło do walki z komunistami. Faszyci podpalili 6 lokali komunistów i 2 domy robotnicze. Jest wielu rannych.

Genew obsadziło 5.000 faszystów. Doszło do strzelaniny, w której raniono 2 robotników.

W Livorno zniszczono dom robotniczy i drukarnię socjalistyczną. Radę miejską zmuszono do ustąpienia.

Morderstwa polityczne.

RZYM (AW.) W Padwie rozruchy, w Siennie faszyci napadli na pociąg idący z Florencji do Livorno i zniszczyli drukarnię przeznaczoną dla socjalistycznych dzienników. W Specji zabito kilka osób, między innymi syna generała Cafedonato. „Stampa” nie wychodzi, ma zmienić nazwę i ukazać się jako „Giornale di Roma”.

O Konstantynopol.

Stanowisko Grecji.

LONDYN. (AW.) Biuro Reutersa donosi, że w odpowiedzi na notę Ententy Grecja zdecydowana jest na obsadzenie Konstantynopola i utrzymuje, że wkroczenie sprzymierzonych skomplikuje położenie.

Dyplomacja czy oręż?

BORDEAUX (Pat.) Donoszą z Konstantynopola, że doszło do nowych starć pogranicznych w okolicy Kurfali. Grecy koncentrują w

dalszym ciągu wojska w Tracji. Rząd grecki udzielił jednak zapewnienia co do nie atakowania Konstantynopola.

Walka wra.

ANGORA. (Pat.) Komunikat urzędowy: Na wszystkich odcinkach działalności artylerji i oddziałów wywiadowczych. Na froncie Afium-Karahiser nieprzyjaciel podpalili miasto Tchirki stacje kolejowe Afium-Karahiser oraz Kazeli Gheul.

Na widnokręgu prasy.

Wciąż się jeszcze pisze, pisze, pisze o prezydencie Nowaku.

P. Stroński w „Rzeczpospolitej” powiada nie bez sporej szczyty zdrowego sensu: Prof. Juljan Nowak wciąż powtarza i zapewnia, że politykiem — nie jest! W samej rzeczy. Prof. Juljan Nowak jest poważnym pracownikiem naukowym i tegim działaczem społecznym. Jako uczonego, a raczej wogóle jako rozumny człowieka, wie doskonale, że można brać się tylko do tego, do czego ma się pewne przygotowanie. Gdyby mu ktoś powiedział, żeby zamiast bakterjologii wykładał anatomję, odesłałby go do stu diabłów, a nie inaczej by też zrobił, gdyby mu podsuwano choćby psychiatrję. A jednak bliższe jego bakterjologii są anatomia i naukowia psychiatrja niż polityka. Natomiast oto tacy np. jak Poincaré, Lloyd George, Wirth, Benesz, Bratianu, są najautentyczniejszymi, wyrazić się wolno, zawodowymi politykami. I żadnemu z nich nie przyszłoby do głowy zaklinać się w przystępie głębokiej lub udanej skromności: Nie jestem, dalszob, nie jestem politykiem!

„Kurier Polski” powiata, aby się tak wyrazić, ratyfikowanie przez Sejm nominacji p. Nowaka jako „powrót na drogę normalnego rozwoju” naszego życia politycznego, program p. Nowaka uznał za „właściwy w tym kierunku drogowskaz”, a ponieważ stawianie drogowskazów jest właśnie zadaniem rządu, przeto p. Nowak — spełnił dobrze swoje zadanie.

Czegoż chcieć więcej? Na razie. Teraz bowiem nastąpić muszą do rychłej polityczne czyny. I, jak powiada Pismo: po uczynkach ich poznać ich! Myśl tę znajdziemy parafrazowaną na całej linii prasy. Czynów, przedewszystkiem czynów wyglądają niecierpliwie: i lewica i prawica i centrum.

Tylko „Gazeta Warszawska” grozi: Panie Prezydencie! Prosimy nie zapominać, że tolerancja, którą panu okazują stronnictwa „umiarkowane” przysnąć może przy każdym nierozważnym lub wyraźnie stronnictwym kroku gabinetu.

P. Nowak oczywiście czytuje każdego prawie dnia „Gazetę Warszawską” i nie omisszka zastanowić się głęboko nad tem „pryjacielskim” ostrzeżeniem.

Zdaje się jednak, że najtrafniej wrażenie jakie exposé p. Nowaka wywarło ujął „Robotnik” pisząc:

„Exposé rządowe prof. Nowaka wygłoszone wczoraj przed pełną Izbą, pod względem formy należy do najlepszych przemówień, które wyszły z ust prezydenta ministrów na trybunie sejmowej. Było krótkie, jasne, zręcznie ułożone, dobrze odczytane.

Pod względem zawartej w nim treści stało jednak znacznie niżej. P. Nowak, nie chcąc widocznie wdawać się w szczegóły, zbyt już ogólnikowo poruszył niektóre sprawy, przelaznął się prosto po niektórych

dziale na kasztance”, „Przybyli ulani pod okienko”, „Piosenka o Poruczniku od ulanów, co widł zbrojne hufce” trącają nieco operetkowym nastrojem, „Brygada” wreszcie nie mogą być zapomniane. Jak czyn Legionów zapomnianym być nie może, tak również zapomnianą być nie może ta, co jest wyrazicielką żołnierskich uczuć i przeżyć, co z żołnierzem śmieje się i łąka, raduje i smuci, która wreszcie nawet w chwili śmierci łąka mu usta — Legionowa Piosenka.

Zarówno bowiem szary, skromny piechur, jak barwny, błyszczący ulan, zarówno saper, jak artylerzysta czy lotnik, frontowiec czy taboryta, czy mu jest bardzo źle, czy bardzo dobrze, zaklinie sobie ze złością lub zadowoleniem, a potem... zanuci jedną z tych dawniejszych kochanych legionowych piosenek, bowiem „czy na wędzie, czy w kabarecie” nie opuści go ona nigdy. Uleci odeń chyba wraz z ostatniem tchnieniem.

Stefan Wierszyński.

*Mówiono nam, — wy stumaniani,
Nie wiedząc, że co cieciec — to mól!
Poszliśmy w bój otumanieni,
A z nami był Komendant WÓDZ.*

Nie mógł wierny żołnierz nie oddać sprawiedliwości swemu Dziadkowi.

Dziwną zaprawdę jest żołnierska piosenka, dziwna i nieoczekiwanych zwrotów pełną, jak dziwna i nieoczekiwana jest dola żołnierza.

Piosenka żołnierza połączyła w sobie smutek śmierci z pełnią życia, jaśń z ponurą ciemnością zaciągniętego chmurami nieba. Chwilami jest wesola i dźwięczącej radości pełna, chwilami zawodzi smętnie a tęskliwie. Tak, czy inaczej — miłą jest żołnierskiemu sercu, jak druh serdeczny a stary, rozumiejący każdy nastrój żołnierza tułacza. Tak, żołnierza tułacza... czyż bowiem nie natulał się legionista po świecie i po własnym kraju, jako zdrójca często witany?

W końcu istnienia Legionów piosenka nabrała refleksyjnych oddźwięków. Powstaje w duszy żołnierza pytanie:

*Wojenku, wojenku, coż ty za pani,
Ze za tobą idą chłopcy malowani.*

I podkreślona zostaje ta wiara, którą każdy prawie żołnierz zdobywa sobie i wyrabia na froncie:

Nieprzyjaciel strzela, nieprzyjaciel strzela.

Pan Bóg kule nosi.

Wiara w Przeznaczenie!

Piosenka legionowa szeroko zapuściła swe korzenie w serca żołnierzy czasów nawet po legionowych. Listopad roku 1918, który wraz z poszumami jesieni przyniósł nam wyęsknioną chwilę — wolność nie na papierze, lecz faktyczną, popartą ostrzami bagnatów, spowodował nawet hyperprodukcję piosenek wojskowych. Zaczęły powstawać jedna po drugiej, przeladowane niewybrednym humorem i ryszotkowemi często dowcipami. Piosenka legionów jasna, prosta i szczerza została nieraz przerobioną zależnie od okoliczności. Nie przeszkadza to jednak, by z łatwością rozpoznać dawną piosenkę od nowopowstałej.

Piosenki legionowe, jak „Rozmaryn”, „Młynarka”, „Jedzie, je-

zagadnieniach pierwszej wagi i znaczenia. Ton ogólny wczorajszego exposé był b. umiarkowany, deski od wszelkiej lewicowości, tak sobie mieszczansko-liberalny.

I—kropka. Wszelkie dalsze wywody są już tylko kręceniem biczem z piasku—dla tego aby artykuł wstępny miał rozmiar normalny.

Lub też trzeba jak „Kurjer

Poranny“ nie cofać się przed takimi aforyzmami jak np., że „rząd równowagi państwowej p. Nowaka znalazł w Izbie Sejmowej oparcie silniejsze i pewniejsze niż jakikolwiek rząd poprzedni!

Mniejsza. Wszelko jest dobre, co się dobrze kończy, jak powiada także naczelny publicysta „Kurjera Porannego“.

nie ogólne dozorców domowych m. Wilna przy udziale 500 osób. Postanowiono zorganizować Oddział Wileński Klasowego Związku Zawodowego Dozorców Domowych. Wybrano zarząd złożony z 7 osób, któremu polecono opracowanie nowych warunków pracy. (A. W.)

× **Wzrost kosztów utrzymania.** Według obliczeń Okręgowej Inspekcji Pracy koszty utrzymania rodziny robotniczej złożonej z 4 osób wynosił dn. 31 lipca r. b. 2.197 mk. dziennie. Wzrost kosztów utrzymania w ciągu lipca wynosi 7 — 7,7%.

× **Strajk w przemyśle tytułowym i sacharynowym.** Strajk w przemyśle tytułowym, którego bezpośrednio powodem było żądanie 50% podwyżki płac ze strony robotników, objął 10 fabryk. Sytuacja zastrzyła się wobec tego, że Związek Zawodowy robotników przemysłu tytułowego zgłosił jednocześnie skargę na nieprzestrzeganie umowy zbiorowej przez Związek Przemysłowców. Dotąd żadna ze stron nie zwróciła się do Inspekcji Pracy w sprawie interwencji, wobec czego strajk przedłuża się.

Strajk w przemyśle sacharynowym wybuchł na innym podłożu. Nowozorganizowany związek przemysłu cukrowniczego i sacharynowego zażądał szybkiego zawarcia umowy zbiorowej. Przedsiębiorcy, którzy tworzą odrębną sekcję przemysłu sacharynowego w związku Przemysłowców, zagrozili lokautem. W odpowiedzi na to Związek Zawodowy proklamował strajk. Strajkuje z górą 200 osób. O interwencję do Inspekcji Pracy nie zwracano się. (A. W.)

× **Połączenie związków nauczycielskich.** 6 sierpnia b. r. w lokalu Koła Polek (Ostrobramska 5) o godz. 11 rano odbędzie się uroczyste przyłączenie Pol. Nauczycielstwa Szkół. Powszech. Ziemi Wileńskiej do Zw. P. N. S. P. Rzeczypospolitej Pol.

Nauczycielstwo, oraz osoby interesujące się sprawami oświaty i życia organizacyjnego proszone są o liczne przybycie.

Wieczorem w tejże sali zabawa taneczna od 8—4 rano za zaproszeniami, bilety przy wejściu.

× **Rozporządzenie o wywieżeniu cen.** Według otrzymanych przez nas wiadomości, w najbliższych dniach będzie wydane przez Starostwo Grodzieńskie rozporządzenie o zaopatrywaniu w karteczki z cenami wszystkich towarów.

Oprócz tego, w każdym sklepie na widocznym miejscu wywieszony będzie cennik wszystkich towarów znajdujących się w sklepie. (W. A. P.)

× **Ilość składanych egzemplarzy.** Dowiadujemy się, iż stosownie do obowiązującej obecnie ustawy prasowej, drukarnie obowiązane są nadsyłać do Oddziału Prasowego w Urzędzie Delegata Rządu po 9 egzemplarzy druków, a 10 czasopism. (W. A. P.)

× **Zebranie inwalidów.** Dnia 18 sierpnia o godz. 8 ej w Sali Kasyna Oficerskiego przy ul. Mickiewicza № 13 odbędzie się przy udziale Delegata Wydziału Wykonawczego i zaproszonych gości, Walne zebranie Koła Związku Inwalidów Wojennych. Zebranie to będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

× **Kwesta uliczna.** Dzisiaj Wileńskie rosyjskie towarzystwo urządza kwestę uliczną na korzyść niezamożnych rosyjskich repartantów.

TEATRY I MUZYKA.

× **Komunikat Teatru Polskiego.** Krotkoczwila Feydeau „Maż poluje“ zatrzymuje się nadal na repertuarze teatru polskiego. Premiera lekkiej komedji Caillaveta i Flerca „Święty gaj“, we wtorek. W obu sztukach blizze udział znakomity artysta E. Gasiński.

× **Wieczór baletowy w teatrze „Helios“.** Dzisiaj „Helios“ o g. 8 i pół wiecz. odbędzie się występ synowego zespołu baletowego Gertrudy Barson. Zespół ten miał olbrzymie powodzenie w Warszawie i Łodzi, ponieważ na program składają się utwory najcenniejszych kompozytorów Rameau, Schuberta, Musorgskiego, Beethovena Mozarta i innych. Najbardziej zajmuje nas to że tańce wykonywane są w odpowiednich historycznych kostiumach. Znaczący należy, że zespół ten miał wielkie powodzenie: w Wiedniu, Londynie, Paryżu i Berlinie. Wieczór zapowiada się bardzo ciekawie.

SPORT.

× **Otwarcie bolska sportowego w Łodzi.** Dnia 6 sierpnia, w niedzielę w Łodzi ma nastąpić uroczyste otwarcie bolska sportowego.

WYPADKI I KRADZIEŻE

W WILNIE.

× **Nagły zgon.** Dn. 4 b. m. zmarł nagle robotnik Konstanty Paszkiewicz

(Młodowa 28). Przyczyna śmierci nie ustalona. Ochochenie w toku.

× **Ranienie żołnierza.** Dn. 4 b. m. przywieziono do Wilna żołnierza ranionego przez partyzantów litewskich. Wobec ciężkiego stanu ranionego strażacy przelali go na noszach do szpitala Zalogi na Antokolu.

× **Bojka.** Dn. 4 b. m. Policja zatrzymała Bronisława Pleśka i Ignacego Sokolowskiego, którzy wywołali bojkę uliczną.

× **Zatrzymanie awanturników.** Policja zatrzymała Edwarda Bobulę i Michała Iwanowskiego, którzy w stanie nietrzeźwym zakłócili spokój publiczny.

× **Opór policji.** Dnia 4 b. m. policja zatrzymała Zygmunta Prystora i Władysława Gilińskiego, którzy awanturowali się na ulicy. Przy zatrzymaniu obaj osobnicy stawili opór policji.

× **Niefortunny upadek.** Wczoraj Rejza Piron lat 40 (Zmudzka 1) idąc po schodach poślizgnęła się i upadła rozbijając w kilku miejscach głowę. Wezwany lekarz pogotowia udzielił poszkodowanej pierwszej pomocy. Jednocześnie udzielono pomocy Mowszy Pironowi lat 16 który z przerażenia zemdlął.

× **Rozbiecie głowy.** Dn. 4 b. m. do pogotowia Ratunkowego przywieziono z Belmontu jakąś żydówkę z rozbitą głową. Po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowaną odwieziono do szpitala żydowskiego.

× **Nasil dorożkarze.** Dn. 4 b. m. Amerykanin N. (Hotel Bristol) za przejazd od ul. Wielkiej do kasy Krajowej (Mickiewicza 3) zapłacił dorożkarzowi Nr 23 600 marek. Dorożkarz niezadowolony rzucił pieniądze na chodnik i z batem w rękę, grożąc amerykańskiemu żądać placenia większej sumy.

× **Zwolnienie z aresztu.** Aresztowany prezes Białoruskiego dramatycznego kółka p. Wolejszo na drugi dzień po areszcie został zwolniony. Zaś pan Kuźmiński dotychczas przebywa pod aresztem.

× **Bez dokumentów.** Policja 11-go kom. zatrzymała Zaimana Rabinowicza i Alfonsa Lubiańca, którzy nie posiadali dokumentów osobliwych.

× **Kradzieże.** Tadeuszowi Litzklemu (Stroma 3) skradziono biużeterię wartości 1 mil. mk.

× **Chalmowi Polackowii** (Kasztanowa 3 m. 8) skradziono różne srebrne przedmioty wartości 50 t. m.

× **Romanowi Janiszewskiemu** (W. Pohlanka 9 m. 10) skradziono ubranie i bieliznę wartości 200 tys. mk.

× **Konstantemu Szaksztelowi** skradziono bielizny na 85 tys. mk.

× **Janowi Dębickowi** skradziono konia wartości 180 tys. mk.

WYPADKI NA KOLEI.

× **Kradzieże na kolei.** Grzegorzowi Pawłowskiemu w pociągu na

dworcu kolejowym Wilno skradziono wlepkę z rzeczami wartości 100 tys. m.

× **Feliksowi Hołowaczowi** na dworcu kolejowym wyciągnięto z buta 40 t.

× **Helenie Wiszniewskiej** kolo kabietowej (Dworzec kolejowy) wyciągnięto z kieszeni 42 t. m.

NA PROWINCJI.

× **Rabunek.** W nocy z dnia 3-na 4 ty na trasce Landwarowskiem pobliżu wsi Widlawce 5ciu osobnikami w ubraniu żołnierskim napadło na P. drzeja Zalewskiego. Złoczyńcy zrabowali 2i tys. mk., poczem zbiegli.

× **Bandyt w pow. Lidzkim.** W tych dniach na jeden z zaścianków około Ostryna w pow. Lidzkim około 12 w południe napadło 18 bandytów zbrojonych w rewolwery i karabiny. Mieszkańcy zaścianka powitali napastków strzałami. Z obu stron padło około 200 strzałów. Pomimo energicznej obrony ze strony miejscowych włóścian bandyci wdarli się do zaścianka i obrabowali go, 2 mieszkańców zaścianka zostało zabitych. Zaalarmowana policja przybyła tegoż dnia i zarządziła pościg. Bandytów dotąd nie ujęto. (A. W.)

PROWINCJALNA.

× **Odstąpienie gminy Orańskiej.** Jak wiadomo z powodu oddalenia i trudnej komunikacji gminy Orańska, powstał projekt oddzielenia takowej od Starostwa Wileńskiego, a przyłączenia części gminy do Starostwa Lidzkiego, a części do Starostwa Grodzieńskiego. Obecnie dowiadujemy się przed wyjazdem swoim do Warszawy, Delegat Rządu zgodził się na powyższy projekt, wobec czego 11 miejscowości gminy Orańskiej obszaru 6.893 i pół dzielnic z ludnością 1439 przyłączonych do Starostwa Lidzkiego, a 38 zaś miejscowości obszaru 1.238 dzielnic z ludnością 3938 przyłączonych zostaną do powiatu Grodzieńskiego. (Wap.)

× **Strajk w Nowej Wilejce.** W fabryce tkanin papierowej Possela w Nowej Wilejce wybuchł strajk. Robotnicy zażądali 80% podwyżki, na co Zarząd fabryki nie zgodził się. Interwencja Inspekcji Pracy nie odniosła namacjalnego skutku. (A. W.)

Wiadomości ogólne.

Z CAŁEJ POLSKI.

× **Udział Naczelnika Państwa w uroczystościach Krakowskich.** W piątek wieczorem Naczelnik Państwa wyjechał do Krakowa na uroczystości wojskowe w rocznicę wyruszenia w pole pierwszej polskiej kompanji kadrowej.

Dla powitania Naczelnika Państwa Krakowskie Związki Narodowe, młodzież szkolna oraz organizacje społeczne mają się zebrać w sobotę rano na dworcu. (A. W.)

× **Manewry floty polskiej.** Do Gdańska przybył dywizjon floty lłdycznej z dwóch monitorów oraz 6 motorówek. Dywizjon po odbyciu trzytygodniowych manewrów na morzu i w zatoce gdańskiej wraca obecnie z powrotem do Torunia. (Pat.)

× **Ustalenie wynagrodzenia za nadetatowe godziny.** W Sejmo-

wej Komisji Oświatowej omawia sprawę szkolnictwa, przyczem ustalono wynagrodzenie nauczyciela za godziny nadetatowe, jako takie same jak za etatowe. (A. W.)

Z KOWNA

× **Kursy dziennikarskie w Kownie.** Agencja telegraficzna E. K. otwiera w najbliższym czasie kursa przygotowawcze dla dziennikarzy i korespondentów prasy polskiej. Kursy mają charakter bitnie propagandowy. (A. W.)

Z ZAGRANIKA

× **Popieranie ruchu ukrańskiego przez Czechów.** W grzebiu Tow. „Proswita“ założono szkoły przeznaczone dla uczniów pochodzących z Małopolski. Jednocześnie 16.000 Polaków Bosniji i Hercegowinie nie ma szkoły polskiej.

funkcji spotkała się z różnymi przeszkodami ze strony władz państwowych niemieckich.

Telegramy.

Konstytucja litewska.

× **KOWNO.** (Pat.) Konstytuanta litewska uchwaliła ostateczny projekt konstytucji.

× **I tu im się nie powiodło.**

× **PARYŻ.** (A. W.) „Echo de Paris“ donosi z Meguncji, że policja w Saarbrucken aresztowała 4 agitatorów politycznych, biorących udział w sprzyśnięciu przeciwko Poincaré'emu i wydalonych z Francji za kłopoty rewolucyjne. Agitatorzy pozostawali w porozumieniu z tajną organizacją niemiecką „Consul“.

× **Jak wygląda „rozbrojenie“ Niemiec.**

× **BERLIN.** (Pat.) Komisja kontrolna międzysojusznicza dokonała rewizji fortecy Neusse. Znalaziono 1000 ton materiałów wojennych. Komisja przy wykonaniu swych

Życie ekonomiczne.

Giełda gdańska.

GDAŃSK (Pat.) Giełda: 732,74 — 732,74, funty 3266,70—3266,70, marky 28571,40 — 28628,60, marky 11,38 i pół — 11,41 i pół, przelicznik 11,48 i pół — 11,51 i pół, 11,48 i pół — 11,51 i pół, 6143,85 — 6156,15.

GIEŁDA

według notowań urzędowych Wileńskiej Giełdy Pieniężnej dnia 5 sierpnia 1922 r.

Waluca	Żądano	Poszukiw.
Franki	528	529
Dolary	6560	6512
10 rb. złotem	31850	31600
Listy Z. W. Z. B.	67000	66500
Miljonówki	1900	1800
Czeki na New-Jork	6525	—
Czeki na Paryż	585	58
Czeki na Londyn	29000	29000
Czeki na Gdańsk	940	90

6 sierpnia w Krakowie.

Entuzjastyczne powitania Naczelnika Państwa.

KRAKÓW. (Pat.) Pociąg wiozący Naczelnika Państw do Krakowa zatrzymał się w Grodzisku, gdzie na stacji powitali Naczelnika Państwa licznie zebrani mieszkańcy miasta i miejscowa straż ochotnicza ogniowa oraz oddziały policji państwowej i orkiestra robotnicza. W chwili odjazdu pociągu rozległy się okrzyki na cześć Naczelnika Państwa. Dziś rano pociąg zatrzymał się w Sosnowcu, gdzie na dworcu udekorowanym zieloną i flagami powitali Naczelnika Państwa licznie zebrani robotnicy ze sztafardami i orkiestrą która odegrała Hymn narodowy. Wielką owację zgotowano również Naczelnikowi na dworcu w Trzebini, gdzie licznie zebrana publiczność i tłumy robotnicze witały Naczelnika Państwa entuzjastycznie. Do Naczelnika przemawiali przedstawiciele miasta, organizacji robotniczych i instytucji społecznych. Dzieci robotników wręczyły Mu kwiaty. Orkiestry odegrały hymn narodowy i pieśni legionowe. Naczelnik Państwa w krótkim przemówieniu dziękował za serdeczne słowa powitalne. Gdy pociąg ruszył zebrane tłumy żegnały Naczelnika okrzykiem: Naczelniku Wódz Józef Piłsudski Niech żyje!

Naczelnik Państwa w Krakowie.

KRAKÓW. (Pat.) Dzisiaj o godz. 10 minut 10 przybył do Krakowa na uroczystości związane z rocznicą stracenia Traugutta w dniu 5 sierpnia 1864 r. i wymarszu kadrowki legionowej 6 sierpnia 1914 r. Naczelnik Państwa w otoczeniu ministra spraw wojskowych gen. Sosnkowskiego i Szefa Sztabu Generalnego gen. Sikorskiego oraz Szefa Kancelarii Cywilnej p. Cara. W chwili gdy pociąg wjeżdżał na dworzec orkiestra wojskowa oraz orkiestra stowarzyszeń i instytucji społecznych odegrały hymn narodowy. Na powitanie Naczelnika przybyło na dworzec przedrum miasta Krakowa in corpore, liczny korpus oficerski z generalicją, przedstawiciele władz, przedstawiciele wyższych uczelni stowarzyszeń i korporacji. W imieniu miasta powitał Naczelnika w murach

Krakowa Prezydent Fedorowicz. Naczelnik Państwa podziękował za powitanie poczem przeszedłszy przed frontem kompanji honorowej wsiadł do powozu w towarzysztwie wojewody Galeckiego u dając się do gmachu województwa. Wielotysięczne tłumy oczekujące przed dworcem powitały Naczelnika entuzjastycznymi okrzykami. Za powozem Naczelnego Wodza i przybyłych wraz z Nim ministra spraw wojskowych i Szefa Sztabu Generalnego oraz swóty utworzył się pochód w którym wzięły udział stowarzyszenia ze sztafardami i orkiestrami. Tłumy zalegające ulice wznosiły okrzyki na cześć Naczelnika Józefa Piłsudskiego. Z gmachu województwa Naczelnik Państwa udał się na mszę połową na Błonia. Po mszy dokonał przeglądu wojsk garnizonu krakowskiego.

Obchód.

Dnia 5 sierpnia, tjako w dniu 58 rocznicy stracenia Dyktatora Romualda Traugutta, oraz 8 rocznicy wyruszenia w pole pierwszej polskiej kompanji kadrowej odbyła się o godz. 10 rano Msza połowa na Placu Łukiskim. Na Mszy obecni byli: dowódca Okregu Korpusowego gen. Konarzewski ze sztabem, bawiący w Wilnie oficerowie francuscy w pulk. Fleret na czele, zastępca Delegata Rządu Dyrektor Malinowski, prezydent miasta p. Bańkowski, przedstawiciele władz i sfer społecznych, wśród których obecni byli: weterani powstań polskich ze swym sztandarem, przedstawiciele młodzieży akademickiej oraz przedstawiciele organizacji społecznych. Po mszy krótkie przemówienie wygłosił gen. Konarzewski, który wskazał, że bolesną rocznicą stracenia Traugutta jest jednocześnie rocznicą powstania armji polskiej i jak również złączenia formacji wszystkich trzech zaborów w jednolitą wojsko polskie. General Konarzewski zakończył swe przemówienie okrzykiem na cześć Armji Polskiej i jej Wodza Naczelnego.

Następnie przed gen. Konarzewskim defilowały oddziały wszystkich rodzajów broni. (A. W.)

KRONIKA.

CALENDARZYN.

Dzisiaj — Przemienienie Pańskie.
Jutro — Kajałana W. Donata i B. M.
Wschód słońca: 4.19.
Zachód „ : 7.52

ODMIANY KSIĘŻYCA:

1 kwadra godz. 6 m. 22 rano.

TEATRY:

Teatr Polski: „Maż poluje“.

WILEŃSKA.

× **Obchód 6 sierpnia.** O g. 2 po poł. w lokalu związku przy ul. Ad. Mickiewicza № 19, Związek Młodzieży Wiejskiej urządza uroczysty obchód dla uczczenia rocznicy zmartwychwstania żołnierza polskiego i wyruszenia w pole kompanji kadrowej Legionów J. Piłsudskiego, by podjąć walkę o naszą niepodległość. Oprócz własnych członków, na obchód powyższy zapraszamy tych wszystkich, którzy chcą złożyć hołd pierwszym bojownikom o wolność.

× **Budżety urzędów wileńskich.** Izba Skarbowej dowiadujemy się, iż obecnie urzędy w Wilnie opracowują budżety na rok 1923. Projekty budżetów, poszczególne resorty przesyłać będą bez-

pośrednio do Warszawy do odpowiednich ministerstw, na miejscu zaś w Wilnie projekty te rozpatrywane nie będą. (Wap.)

× **Z działalności Bratniej Pomocy.** Sekcja Pośrednictwa Pracy przy Bratniej Pomocy słuchaczy Uniwersytetu Stefana Batorego rejestruje akademików, niemających zajęcia a szukających takowego. Sekcja ma zamiar zwrócić do instytucji tak rządowych jak i społecznych z prośbą o uwzględnienie przy dawaniu pracy w pierwszym rzędzie akademikom. (w.)

× **Wyjazd komendanta policji.** Dnia 6 b. m. Komendant 16 Okregu Policji Państwowej p. Grabowski wyjeżdża w sprawach służbowych z Wilna. W czasie nieobecności p. Komendanta zastępować go będzie Nadkomisarz p. Wiszniewski. (A. W.)

× **Objazd granicy litewskiej.** W najbliższych dniach przedstawiciel urzędu Sledczego wyjeżdża na inspekcję granicy litewskiej. Wyjazd p. Gana związany jest z wyznaczeniem punktów celnych na odcinku granicy. (A. W.)

× **Nowy Związek Zawodowy.** Dnia 4 sierpnia odbyło się zebra-

Balet Wiedeński

Dziś, 6 sierpnia b. r. tańczą w teatrze „Helios“ słynna

GERTRUDA BARRISON

1 jej baletowy zespół. Początek o g. 8,30 wiecz. Bilety w kasie teatru od godz. 11 rano.

J. N. RÓŻYŃSKI

Poznań, Półwiejska 37.

Destylarnia i Fabryka Likierów

poleca swoje wyroby przedniej jakości i przyjmuje zamówienia wagonowo.

Biura Budowy Telefonów w Warszawie

ZASTĘPSTWA

jako przedstawicielstwa zakładów: Powszechnego Akc. Tow. Telefonów L. M. Ericsson, Sztokholm. Szwedzkiego Tow. Akc. „Radio“, Sztokholm. „Ericsson“, Wiedeń. „Ericsson“, Budapeszt.

Urządzeń Elektrycznych „Olszewski i Zieliński inżynierowie elektrycy“

Urządzenia całkowitych instalacji elektrycznych, elektrowni i instalacji motorów pod osobistym kierunkiem inżyniera elektr. Edw. Zielińskiego:

„Agrotechnik“ Witold Czyż

Biurowo-Przemysłowe, Wilno, Wileńska 26. Telef. 205.

Dr. Wołodźko.
Ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne i weneryczne od godz. 12-2 15-6.
Zawalna 22.

Dr. Szalewicz
(chor. uszu, nosa, gardła i płuc)
powrócił.—Zawalna 84.

Akuszerka z Warszawy udziela porad ciężarnym, dyskretnie zapewniona. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

Dom murowany z przerwą elektryczną, 6 pokoi, kuchnia, suterena, piwnica, ogród owocowy, placu 270 sażeń kwadr. natychmiast sprzedaje. Wiadomość: sklep „Ziemianin“ Mickiewicza 4.

Pierwszy Wileński Związek pracowników kaucjonowanych (Artel)

Wilno, Wielka 94, tel. 200

Poleca swoich członków na posady: kasjerów, administratorów, płatników, inkasentów, magazynierów, sklepowych i wszelkich innych z gwarancją Związku za całość powierzonego im majątku. Załatwia szybko wszelkie transakcje ekspedycyjno-kolejowe.

Nauczyciel języka, literatury i historii polskiej do starszych klas gimnazjum potrzebny. Dowiedz się, ul. 1-a Portowa 5, od 11-1 pp.

MELASA dla gorzelni, najlepszej jakości.

Zawsze na składzie, dostarcza również do wszystkich miejscowości we własnych beczkach żelaznych i cysternach Spółka Akcyjna Janusz Gerżabek i S ka, Wilno, Królewska № 5, tel. 625; Warszawa, Niecała № 6, tel. 19409; adres telegr. „Garpe“.

Własny Skład na stacji. Wilno-Towarowa. 4-1

Inżynier Bohdan Januszkiewicz wykonuje roboty elektryczne, wodociągowe i kanalizacyjne, wszelkie instalacje mechaniczne, projekty zakładów przemysłowych, plany, kosztorysy, porady techniczne. Jagiellońska 10-6, godz. 10-12. 3-1

Wileńska szkoła lekarsko-dentystyczna z 4-letnim kursem nauk, według programu Państwowego Instytutu Dentystycznego. Przyjęcie słuchaczy na wszystkie kursy. Podania są przyjmowane codziennie od godz. 11 do 1, Jagiellońska 8. Początek wykładów 15 września. 4-1

Drożej niż wszyscy płaci za złoto, srebro, brylanty, perły Leon Pocztar. wszelkie kosztowności Tatarska № 20-17. Proszę przekonać się.

„Konkurencja“

ul. Niemiecka 21, front wejście od ulicy na 2 gim piętrze

już otrzymała

na sezon jesienny

WSZYSTKO DLA DZIECI.

Biurowo Techniczne **H. Kino** Warszawa, Żel. Bra. ma 6, telef. 177-15

poleta ze składu 1-4

PASY transmisyjne „BALATA“ we wszelkich szerokościach oraz

PASY GATROWE i CYRKULARNE.

DOM w centrum miasta **WILLE** na przedmieściu **PLACU** przy kolei lub boczniczy kolejowej **SKLEPU** obszernego w centrum miasta **SKŁADÓW** towarowych **MIESZKAŃ** od 3 do 7 pokoi — nawet za remont, łaskawe oferty prosimy składać do Wydziału Inf. Rekl. (WIR) „Zrzesz. Pracy“ Mostowa 9.

Drzewo opałowe w ładunkach wagonowych **Podkłady sosnowe** 270x26x16 i 270x25x15 **Stopy sosnowe** okorowane do białości, długości 8,5 do 13 metr. **Stopy sosnowe** długości 7,5; 10,5; 12; 14; 17; 20 i 22 mtr.

Kopalniaki. — Nabędziemy natychmiast. Oferty z podaniem loco wagon — składać należy do Wydziału Informacyjno-Reklamowego (W. I. R.) „Zrzeszenia Pracy“ ul. Mostowa 9.

Kupimy zaraz

15.000 CEGIEŁ

między Brześciem i Baranowiczami.

Zgłaszać się:

„AGRUMARJA“

Warszawa, Szczygła № 12 lub stacja Błudyń, Tartak Michalin, Różańska Spółka Leśna.

B-cia S. i J. Dyakowscy

Wilno, ul. Zamkowa № 20.

pracownia wyrobów kościelnych, zegarmistrzostwo.

KUPNO:

(-) złota, srebra i zegarków (-)

Zarząd

Wileńskiego T-wa Dobroczynności

uprasza członków T-wa o przybycie na ogólne doroczne zgromadzenie w d. 10 sierpnia o 5 pp., do sali zebrań T-wa przy ul. Wileńskiej 23.

W razie niedojścia do skutku tego zebrania, następne odbędzie się dn 19 sierpnia o tejże godzinie i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Porządek dzienny obejmuje:
1. Sprawozdanie z działalności T-wa za lata od 1915 do 1921 włącznie. 2. Rozpatrzenie preliminarza budżetowego na rok 1922. 3. Projekt nowego statutu. 4. Wybór członków do Zarządu i do Komisji Rewizyjnej, oraz wybór kandydatów do nich. 5. Wolne wnioski.

WIELKIE KORZYŚCI!

Każdy detalista, hurtownik i wytwórca odnosi przez czytanie i abonowanie jedynych w Polsce tygodników fachowych:

„Kupca“ abonament kwartalny mkp. 600,
„Drogerzysty“ abonament kwartalny mkp. 480,
„Przeglądu Włóknistego“ abonam. kwart. mkp. 480,
„Rynku Metalowego“ abonament kwart. mkp. 480,
„Skóry i Obuwia“ abonament kwartalny mkp. 480,
„Domu Gościnnego“ abonament kwartalny mkp. 320.

Z powodu wielkiego rozpowszechnienia powyższych pism fachowych w całej Polsce, reklamy i ogłoszenia, zamieszczane w nich, odnoszą wielki skutek.

Adres: „Kupiec“, Towarzystwo Wydawnicze, Poznań. (Największe wydawnictwo gazet fachowych w Polsce). (Zakłady graficzne, własny dom fabryczny). 3-1

Edward Gobiec
Wielka 88, m. 1, kupuje sporysz, licopodium i ziola lecznicze. 3-1

CHEMIK dobrze władający językiem polskim (król-wiak) przyjmie posadę w szkole. Łask. oferty sub. „I B. 24“ do biura ogł. S. Jutana, Niemiecka 4. 2-1

ZĘBY sztuczne are nawet połamane kupuje i płaci najwyższe CENY, technik dentystryczny **A. STRAŻ**

Dominikańska Nr. 11.

Chcę zamienić umeblow. pokój z elektryczną, na ul. 3-go Maja na takiż pokój na jednej z ulic między Dworcem a ul. Dominikańską (tylko samotni). Oferty do Adminstr. „Słowo“.

Polacy z Ameryki nabędą natychmiast za gotówkę majątek ziemski, kolonje podmiejską, dom w Wilnie lub w większym mieście na krę sach. Oferty: Wydział Inf. Rekl. (W.S.R.) „Zrzeszenia Pracy“, Mostowa 9.

Anna Downarowicz, po powrocie z Rosji, zawiadamia krewnych i znajomych o śmierci męża swego, Antoniego Downarowicza, który zmarł w Penzie 23 marca 1919 r.

Potrzebna młoda osoba prowadzić mały handel, z kaucją. Targowa 19 od frontu nowy sklep.

Pianino nowe znanej zagran. firmy okazujno do sprzedania. Ul. Szpitalna 7 w pobliżu Zawalnej m. 4

Mieszkanie z umeblowan. do odstąpienia z 5 pokoi Warunki w biurze ogł. Jutana Niemiecka 4, tel. 222

Zgub. tymcz. zaśw. demob. Brzezińskiego Adolfa, wyd. przez Szw. Zap. i Dyonu Z.W. unieważnia się

Ziemski majątek dobrej gleby kupię, na sumę 15-20 milionów, pośrednictwo wyklucone. Oferty szczegółowe proszę. Wielka 35, Miłokoj Kaok.

Poszukuję **mieszkania** z 5-6 pokoi w rejonie Pohulanki, Piłsudskiego, Zawalnej i przy ul. Oferty skł. w biurze ogł. S. Jutana, Niemiecka 4. Tel. 222.

Poszukuję **zdolnej krawcowej** odpowiedzialnej na prowadzenie pracowni, jako współczelki bez kapitału do pracowni chrześcijańsk. Warunki na miejscu. Zgłosz. do biura ogł. S. Jutana, Niemiecka 4, tel. 22

Odstąpię sklep spożywczy z urządzeniem bardzo tanio. Adres w admin. „Słowo“

Piekarnia z mieszkan. do sprzed. natychmiast. Dow. się w biurze ogł. S. Jutana. Niemiecka 4, tel. 222

Chcę kupić „Zasady fizyki“ Witkowskiego t. II i III na dog. warunk. Oferty w biurze ogł. S. Jutana, Niemiecka 4.

Kto chce

coś kupić, coś sprzedać, znaleźć posadę, dostać pracowników, aby o jego firmie, przedsiębiorstwie i u b handlu wiedziano, znaleźć dzierżawę majątku, odstąpić w dzierżawę majątek itd. itd. itd.

niech się ogłosi w gazecie

„SŁOWO“

a niezawodnie osiągnie wiele z tego korzyści.

Damska suknia 4.800 tylko mkp.

Wysyłamy wprost z fabryki piękną damską całą suknię trykot. nadzwyczaj praktyczną, nadającą się na każdą figurę, w kolorach: bordo, czerwony fresa, lilii niebieski, różowy, szary, czarny, brązowy, żółty i t. d. — najmodniejszy fason, pięknie przybrana — tylko za 4800 mkp.

Przesyłka 400 mkp. Przy zamówieniu 3 ch sukien i więcej przesyłka na nasz rachunek.

Wysyłamy zaraz pocztą po otrzymaniu należności lub za pobraniem (płaci się przy odbiorze). Prosimy adresować:

I. LUBKA, Łódź 2.

Mieszkanie gruntownie odrem., skł. z 6 pok. z wszystkimi wygodami w centr. miasta do odstap. natychm. Dow. się w biurze ogł. S. Jutana. Ul. Niemiecka 4, tel. 222.

BILANS

WILEŃSKIEGO PRYWATNEGO BANKU HANDLOWEGO

na 31-go lipca 1922 r.

AKTYWA

Kasa	36.219.943 —	
Rachunek bieżący w P. K. K. P.	23.229.750 —	
Skup weksli	58.986.439 —	
Pożyczki terminowe	156.563 —	
Pożyczki bezterminowe on call zabezpieczone:		
1) papierami publicznymi	10.534.123 25	
2) weksłami	184.686.241 —	
3) towarami	16.277.196 —	
4) innymi wartościami	28.137.239 —	239.634.799*25
Papiery procentowe kapitału zapasowego	5.753.540 —	
Korespondenci Loro:		
krajowi	112.118.805 —	
zagraniczni	249.110 —	112.367.915 —
Korespondenci Nostro:		
krajowi	36.885.135 18	
zagraniczni	22.527 —	36.907.662 18
Należności od Banków rosyjskich	3.392.986 —	
Oddziały n/Banku	53.151.597 09	
Aktywa przedwojenne w likwidacji	29.868.107 —	
Koszty Handlowe	35.915.402 87	
organizacyjne	181.645 —	
Ruchomości	1 —	
Nieruchomości	5.000.000 —	
Wydatki zwrotne	1.564.724 75	
Sumy przechodnie	7.625.043 —	
Procenty i prowizje wypłacone	6.008.190 44	
Udziały konsorcjalne	18.069.450 —	
		<u>674.033.758 58</u>
Inkaso	67.234.851 —	
u korespondentów	20.861.899 —	
Depozyty	38.909.066 —	
Zastawy	262.964.704 —	
Różni za nasze depozyty	17.550.000 —	
depozyty obcych	216.000 —	
gwarancje wydane	92.675.000 —	
Dowody do zwrotu	802.141 —	501.213.661 —

PASYWA

Kapitał zakładowy	40.500.000 —
zapasowy	15.749.451 —
rezerwy	1.896.755 —
Wkłady:	
a) terminowe	115.105.792 25
b) czekowe	192.301.297 —
Redyskonto	307.407.089 25
	32.216.483 —
Korespondenci Loro:	
krajowi	14.307.429 47
zagraniczni	299.882 —
	14.607.311 47
Korespondenci Nostro:	
krajowi	149.177.586 96
zagraniczni	71.928 —
	149.249.514 96
Wierzytelności Banków rosyjskich	1.267.400 —
Oddziały n/Banku	13.644.020 94
Przekazy i akredytywy niewypłacone	12.716.622 —
Dywidenda niepodniesiona	754.393 —
Kasa Oszczędnościowa Pracowników Banku	131.061 —
Sumy przechodnie	7.538.912 52
Procenty i prowizje pobrane	71.858.480 44
Papiery procentowe własne	2.618.480 —
Skup kuponów	90.067 —
Monety zagraniczne	1.699.713 —
Należności Skarbowe	88.004 —
	<u>674.033.758 58</u>
Komitenci	88.898.891 —
Deponenci	279.204.480 —
Depozyty własne	40.435.290 —
Gwarancje wydane	92.675.000 —
	501.213.661 —

POLIKLINIKA i SZPITAL Lit. Stowarzyszenia Pomocy Sanitarnej, Wilno, Wileńska 28

W Poliklinice przyjmują lekarze specjaliści: Choroby wewnętrzne od 12—4; chirurgiczne 1—2; kobiece od 11—1; oczu 10 — 2; uszu, nosa i gardła 12 — 3; zębów 10 — 11; skórne i weneryczne 2—3; nerwowe 1—2. W szpitalu oddziały: wewnętrzny, chirurgiczny, ginekologiczny i położniczy; (10—3 godz.). Leczenie promieniami; fotografowanie; prześwietlanie. elektryczne wanny; elektryczny masaż. Laboratorium analityczne.

Kobieta-Lekarz
Dr. Szwarc-Zeidowicz
Przyjeżdża: 12^{1/2}—2 i 3—5.
Choroby: kobiece, weneryczne, na, moczopiętne. Ul. Mi-
ekiewicza (b. S-to Jerska)
Nr. 24.

Motory elektryczne Przewodniki □ Żarówki Materiały instalacyjne

Inżynierowie **Szereszewski, Baumberg i S-ka** Warszawa
ul. Elektoralna № 5
Adres dla depezy: „Szerbico — Warszawa”.

Kto chce sprzedać lub kupić dom, plac, majątek ziemski, wille, kolonje, sklep, fabrykę, interes handlowy lub przemysłowy, meble, ubrania, dzieła sztuki i t. d., **niech się natychmiast zgłosi osobiście lub listownie do „Zrzeszenia Pracy”** spółdzielni ofic. rezerwy i zdemobilizowan. W. P.

Kto szuka lokalu na mieszkanie, biura, sklepu, letniska i t. d.

Kto chce ulokować dobrze swój kapitał lub szuka współnika do interesu.

Kto potrzebuje pracowników lub szuka pracy, **niech spieszy do „Zrzeszenia Pracy”** Wydział Informacyjno-Reklamowy „WIR” „Zrzeszenia Pracy” Spółdz. ofic. rezerwy i zdemob. W. P. Mostowa 9, telefon 674.— Biuro czynne od 9—3 i od 6—7 po poł.

Pijcie stale, **herbatę**
tylko najlepszą
Cejlońską №№ 17-56-86
E. W. I. G.

Żądajcie wszędzie! Wstrzegajcie się falsyfikatów!

Szkoła Kroju R. Gisin
ul. Dominikańska 18, przyjmuje uczeni i uczennice, jak kr. wów tak i nie brawców na lekcję kroju damsk., dziecięcych, cywilnych, wojsk. i duchown. ubiorów. Uwagde krawców! Daje łatwe sposoby w 4 wymiarach dla zdjęcia miary z rozmaitych, nieprawidłow. figur oraz sprzedaje formy bkie-szy reglan, breceów i palmerstonów najnowszych fasonów. Daje własny materiał dla praktyki. Wojskowym ustępstwo. Po ukończeniu kursu wydaje się odpowiednie świadectwa.

WIELKA WYSTAWA ROLNICZA

na 5-ej Niemieckiej Wystawie Wschodniej w Królewcu, w Prusach Wschodnich od 13-go do 18-go sierpnia 1922 r.

Wystawa maszyn rolniczych 300 fabryk maszynowych. WYDZIAŁ NAUKOWY, urządzony przez wschodnio-pruską izbę rolniczą i uniwersytecki instytut rolniczy dla produktów hodowlanych, nasion, środków nawozowych, lnu, konopli, torfu, zwiastania epidemii, wyobrażenia filmowego, orania motorowego, także dla kwiatów i rzeczy myśliwskich.

Prospekty oraz dalsze wyjaśnienia daje zastępca honorowy wystawy Niemiec Wschod.

S. Sokoliski, ul. 1-a Portowa № 5.

1-sza wileńska lecznica

chorób zębów i jamy ustnej.
ul. Wielka Nr. 56. — Leczenie zębów. — Sztuczne zęby.

Zygmunt Nagrodzki w Wilnie

ul. Zawalna 11-a 9—1
poleca następujące maszyny i narzędzia rolnicze pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagraniczn.
PLUGI brony i kultywatory Cegielskiego, Ventzkiego i Suchenlego
SIECZKARNIE różnych typów i wielkości fabryki Wolskiego i innych
MŁOCARNIE ręczne-maneżowe i inne fabryki Cegielskiego, Wolskiego i in.
MŁOCARNIE szerokomłotne Cegielskiego. (Jest to nowy typ młocarni, zastępujący na naj-górętsze polecenie).
MANEŻE różnej wielkości Wolskiego.
WIALNIE i młynki Wolskiego i „Unja”
MŁYNY gospodarskie przenośne do maneżu
WAGI dziesiętne i stołowe Hessa
MASZYNY do czochrania wełny, prasy do siana, taczki spichrzowe oraz różne inne maszyny, narzędzia i przybory gospodarskie.

OXYGÈNE Proszek do zębów

dla zach. zęb. i dez. jamy ustn.
Żądajcie wszędzie!

„ZEPHOL”
(H₂O₂)
INVENTÉE
PAR M-R PROFESSEUR
JEAN PIEGEOT

Fabryka PASTYLEK SACHARYNOWYCH „SŁAD”

wypuściła na sprzedaż nowy gatunek **PASTYLEK SACHARYNOWYCH**.

które swoją słodyczą przewyższają wszystkie inne wyroby
1 pastylka zamienia 1 kawałek cukru.

Przy kupnie żądajcie tylko pastylki sachar. „SŁAD” z fabr. marką „Czerwony Niedźwiedź” na każdym pudełku. Fabryka i kantor: **W. Stefańska 32, tel. № 680.**

